

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Vitas Parallelas Graecè & Latinè

Plutarchus

Francofurti, 1620

In Lysandrum annotationes

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1340)

εὐχρηστικῶν, nimirum ἡ ἀπαρχή, ut Latini dicunt, Bene habet, & similia. Guarinus non intellexit, operæ pretium esse ibi manere vertendo.

411. a. Ancharium] Sic & in Græco, & in Appiano est, apud Florum A. quarius legitur, sed male opinor. De Bardais, quæ ratio sit eius nominis, fateor mihi nihil esse quod doceam.

433. a. Et ad eopol Tarsensem referunt Antipatrum] Stoicus

fuit philosophus, quod Strabo in Tarsi descriptione testatur lib. 14. Citatur eius de superstitione liber quartus apud Athenæum lib. 8. Vixit paulo ante Marii tempora, siquidem Plutarchus in vita Gracchorum, T. Gracchum ait ad leges ferendas à Blossio incitatum, qui huius fuerit Antipatri in urbe discipulus. Idem in lib. ἐπιεικείας, hoc idem Antipatri dictum refert. Platonis sententiam copiosius Lactant. lib. 3. ca. 19. Instituit. refert.

IN LYSANDRUM ANNOTATIONES Guil. Xylandri & Herm. Crusarii, interpretum.

Lysandrum Lacedæmoniorum imperatorem victoria maxime de Atheniensibus de Egos potamos parva, murique Athenarum deiectione nobilitant, & bellum Peloponnesiacum ab eo confectum. Incidit autem (quod etiam ex Polybii lib. 1. haud procul ab initio, intelligitur) in Camilli tempora, & Veiorum prope obelisionem, id facinus. De Græcis quos æquales habuerit, satis ex ipsa historia liquet.

433. c. Achantiorum Delphis thesaurus] Xyl. Donum ab Achantiis. annotatque, ἱερὸν, in Græco. Sed ea vox hoc loco idem quod ἀστυία significat, nisi fallor. eodem modo infra quoque usus est. Porro autem Brasidas Spartanus fuit, qui Methoniam ab Atheniensibus oppugnatam defendit, & præclaro facinore liberavit. Historia est apud Diodorum Siculum lib. 12. apud Thucyd. lib. 2. Acanthus autem Thraciæ seu Chalcidicæ urbs maritima est, in Singitico sinu, non longe à fossa quam in Athio monte Xerxes fecit. Caterum Acanthus quid rei cum Brasida fuerit, curve eum tanti fecerint, satis ex historia apparet. Nam à Spartanis missus cum exercitu in Chalcidicam & Thraciam contra Athenienses, eas regiones magna virtutis & probitatis cum laude est tutatus. Vide Thucyd. libro 4. Diodorum quo dixi loco.

Ibid. f. Secundum magnum conflictum Argivis] Xyl. vertit, Argivis post magnam illam cladem. annotatque: Quam dicat, non satis scio. forte illam qua eos affect. Cleomenes Alexandridæ F. apud Argifanum. de qua Pausan. lib. 3. & in Argolicis: quo loco de Telephilla scribit. Eam quidem cladem maiorem quam ut verbis explicari posset, fuisse testatur: quippe non vicis modo pugna Argivis, sed etiam eorum v. millibus, qui in Argi Niobes F. lucum confugerant, vna cum luco combustis. In Argolicis vitiose Ἀργίου pro Ἀργεῶν legitur, & mendam, quæ facile poterat ex Laonicis corrigi, interpretes retinuit, lucumque Martis vertit: quum sit Argi, filii Niobes, ipso docente id Pausania.

Ibid. Nec quum Bacchiada] Item autor in Corinthiacis ostendit, Bacchiadas à Bacch de Herculis sanguine ortos, regnū obtinuisse in Corintho, atque inde à Cypselo eiectiones. Historia est apud Herodotum in Terpsichore descripta. De iis paulo aliter interpretes Apollonii, prope finem lib. 4.

434. a. Aristoclitum] Pausania constantè Ἀριστοκλίτην, Aristoclitum, Xylandri patrem nominat. Porro autem Heraclidas eos vocati qui ab Hercule genus ducebant, notissimum est: deque eorum in Peloponnesum reditu, & regnis atque successione multa multi, & passim.

Ibid. b. Aristoteles qui præcellentia ingenia &c.] Xyl. vertit, Aristoteles, ubi magnorum virorum temperamenta fuisse melancholica asserit. Annotatque, Guarinus sensum non extulit. Locus Aristotelis est problemate 1. sectionis 30. Cui. pro Herculis annotat legendum fortasse Heracliti.

Ibid. d. Post acceptam in Sicilia cladem] V. & cum copiis & capto Nicia. vide apud Plut. ipsum in eius vita, & Thucyd. lib. 6. In Græco ἀπὸ τῆς Σικελίας, repone pro ἐκ τῆς Σικελίας.

Ibid. Ve sodalitia constituerent] Xyl. vertit, Ve sodalitates instituerent. Institutum Xylandri fuit, democratia per vrbes abolita, oligarchiam constituere, atque ita potestatem omnem à populo toto ad paucos quosdam suos amicos transferre. Itaque sodalitates istas instituit, hoc est factiones, quibus sui amici freti, popularem reip. formam protegentibus superiores fieri possent. Huiusmodi coitiones, sodalitorum & sodalitarum nomine etiam aliquando intelliguntur. & meminit Cicero pro Plancio legis Licinæ de sodalitiis. Alioquin collegia etiam verti commode indico, quæ ipsa magno vsui ferum novatum & malarum aff. & atotibus fuisse notum est. Itaque & L. Metello, Q. Martio coll. au-

toritate senatus sublata sunt, & à Clodio, homine turbulentissimo, conuellendæque reipublicæ nato, decem post annis restituta. Cicero in L. Pisonem, ibique Acomus, Dio. lib. 38. Idemque post etiam à Claudio Cæsare ea scribit abrogata. Hoc loco, ἐπιεικείας infra ἐπιεικείας vocat Plutarchus, ut & in Agesil. o. Dio quoque noster in simili re ita loquitur. Factiones enim istas & cateruas, Cæsarianas, Pompeianas & Crassianas, qui contra democratiam & aristocratiam conspirant, & νεοκρατοροὶ illud moliebantur, ἐπιεικείας nominat, lib. 37. extremo. Guarinus mihi hæc commemorandi ansam præbuit, quia sensum loci minime expressit.

436. c. Cui quum vnus ex admissionalibus respondisset] Xyl. vertit, Eorum qui ad fores stabant, annotatque, ἡ δὲ ὄντι δὴ ἄλλοι πύλαι. In Themistocle & Pelopida, & alibi saepe, autor ita nominat aulicos magni nominis: quales forte sunt quos vulgo cameraarios aut cubicularios dicimus: Sed & Ianitor videtur accipi posse hac dictione, Hic quia parum refert, ad verbum verti, Paulo post Guarinus ἀπερὸν δέσιν male reddidit.

Ibid. e. Ad Arginusus] Guarinus, In Arginusis. Nomen hoc varie scribitur, ut ostendit in Stephano De urbibus, meam lectionem puto rectissimam. Historia est apud Xenophontem (sicut & priora) lib. 1. Rerum Græcarum. Meminit Cicero lib. 1. Officiorum.

439. b. Excepta paralo] Guarinus nimis quam absurde παραλον hic oram maritimam vertit, Est autem παραλος, paralus, naus (sicut etiam Salaminia, de qua est in historia Alcibiadis, & Thoris) nomen frequens apud historicos, publica fuit Atheniensium naus publicis muneribus, ut legationibus, nuntiis, aliisque id genus rebus, destinata ob ves. citatem. Multa de ea habet Suidas & non negligenda. Et qui ea naui vehebantur παραλοι dicebantur, ut apud Thucyd. lib. 6. vlt. τῶν παραλων ναῶν καὶ Χερσίου ἀποπεμπιστῶν. οἱ Σαμίται &c. Mox ἡ παραλον ναὺς οἱ παραλοιστοὶ δὴ ὄντι ἐδωσαντες δὲ ἀνοὺς ἀπελοιστοὶ τῶν ναῶν, &c. Quod sequitur, Absumptis, quod ne, &c. inepte & plane nullo sensu idem Guar. peruertit.

Ibid. c. Ad Aegos fluitum ingens lapis] Ex Plinio libro 21. caput. 58. colligitur, sexaginta circiter ante hanc nau-machiam annis id factum: nisi intelligere velis Anaxagoram id prædixisse quod multis post annis euenturum esset. Locus est obscurus satis, & parum dexte conuersus a Guarino. Ex Platone & Aristotele atque Plutarcho, non est obscurum quid sentierit Anaxagoras: idque nos expressisse v. cunctis speo διαφανέως non esse radiantem, sed subito erumpentes, atque cum saltu quasi traicientes stellas, notum est: Deinde lego ἀσφαιδῆς, ῥήγες δὲ καὶ πύλαι & πρὸ πολλῶν, πολλῶν. De Daimachio autem quem mox citat Plut. nihil mihi aliunde constat. Suspicio est eum Daimachum (Δαίμαχος) citius Indica Ahenæus citat lib. 9. Sed & supra in comparatione Solonis & Poplicolæ, Daimachus quidam Platæensis citatur.

441. a. Lacedæmonios audias dicentes] Xyl. vertit, Lacedæmonios inuenias qui dicant, & annotat, Contra mentem Plutarchi, verbum ante fuit. Non enim laudat sed vituperat, Plutarchus in commentum & non ab Ephoris, aut Xylandro, sed iis qui hoc ferrent, fictum sermonem indicat.

Ibid. d. Ingressum chori caneret] Xyl. vertit, Chori primam in scena vocem, & annotat, πρὸς τὸν χορὸν, quo de vocabulo apud Dionis librum 47. dixi. extant versus in Electra, quæ nuper demum seorsim edita est: eique testimonium erunt, genuinam esse eam.

Ibid. e. In quem condidit conuiuium suum Xenophon] In libello cuius titulus Symposium finxit Xenophon id quod hic dicit Plut.

442. b. Sub Ceramico multas cubare nocturnas] Locus est Athenis nomine Ceramicus, cuius multa etiam apud Latinos mentio Ceramus autem laterem, etiam tegulam seu regulam significat. Id innuebat Gylippi seruus, ab hero argentum esse subter tegulas abditum. Sed allusio in Graecis vocibus facilius quam Latinis intelligitur.

Ibid. d. Et drachma sex oboli] ἑξ ἑπτά δραχμαί, Comprehendo, nimirum. Citat hunc locum Eustach. in 3. Iliadis. Atque idem in primum librum eiusdem operis indicat, inter ἑβελόν, veru, & ἑβόλον, obolum, esse differentiam à posterioribus seruatum: & in a Vlyll. ἑβόλον ἑξ ἑπτά βολῶν dictum tradit Consultista loca & iudicari à diligentibus possunt: nobis satis est indicasse.

444. c. Non unum Ulysses scilicet esse callidum] οὐκ ἄρ' ὁ δούσει, &c. Apparet Iambicum esse versum ex aliqua tragedia, quem hic ptoverbialiter citat, quasi diceret: Sensit Lylander, non se solum esse vascu, sed & aliis istas artes notas esse & visitatas. Ita Vlysses, qui callidissimus erat, eoque nomine seipsum predicare solebat, dolus est à Palamede deprehensus, infamiam simulantis ne iret ad bellum Troianum. nota est fabula, & ex antiquo poeta versus ea de re Cic. lib. 3. Off. recitat. Ac si ri potest ut hic versiculus sit de Palameda Eutipidis transcriptus.

Ibid. Quum in Thracia Aphygæorum oppidum circumfideret] Xyl. vertit, Obsidenti ipsi Aphygæ in Thracia. & annotat, In Graeco est, τῶν τῆς Αφύγων πόλιν. Estque sequutus id mendum, ut pleraque, Guarinus. & inquirendi labore superfedit. sequutus est etiam Amiotus. Est autem haud dubie legendum Αφύγων, quod ex Pausania & Stephano nostro deprehendi, tamen si apud utrunque mendum est, itaque eadem operatrium autorum locos castigabimus. Pausan. in Laconicis: A Mineræ (inquit) oclularis (de qua dixi in Lyurgo) progressus sano, ad Ammonis sacrarium venies. Videntur sane ab initio Lacedæmonii max me omnium Graecorum oraculo Ammonis, quod in Libya est, vsi: & Lyfandro Aphygin Pallenæ oppidum obsidenti, per quietem v. las est Ammon dicere, expedire ipsi & Spartæ, bellum contra Aphygæos desinere: & quæ sequuntur. Αφύγων πῶς Παλλήνη est in Graeco: sed articulus masculini generis fecit ut nomen viri, non oppidi, videretur. Αφύγων, &c, legendum est. Quod ex Strabonis Epitoma apparet. ea enim Pallenem peninulam esse, quatuorque in ea vrbes sitas, Aphygin, Mendam, Scionam, Sanem, docet. Stephanus autem, Aphyte (inquit) aut Aphytis, vrbs est Thracia ad Pellenem. est & ibi Apollinis oraculum. Non Apollinis, sed Ammonis (Αμμωνος pro Απύλωνος) lego: quum perspicue prioribus addat Pausanias: Aphygæos Ammonis colendi studio non cedete Ammonis Africanis.

445. b. Et primum Athenienses, ex Pylamouentes] A Phyla Guarinus & Amiotus, non recte, ex Xenophontis libro 2. Επὶ Πύλων, vb. hæc res à Thrasylbullo gesta describitur, apparet castellum fuisse inter Thebas & Athenas Πύλων, Pylam. Cæterum hic Guarinus ὀλιγαρχικῶς inepte factiosos, sicut & supra factionis suæ homines, non satis perspicue vertit.

Ibid. d. Quum Corinthii descuissent] Guatinus, Incumbentibus: vitiosam sequutus, ut solet, lectione, quæ & in Apophthegmatis Plu hoc ipso de dicto est, ἐφιστάτων προ ἀφειστών.

4. 6. a. Te validum pedibus] μὴ σέθεν ἀρήπιδος. σέθεν quidem genitiuus est, & ἀρήπιδος celerem pedibusque promptum significat. (Hom. Il. 1, Η δ' Αττι δειναρήτε καὶ ἀρήπιος---) ut videatur ad Spartam hoc debere referri: tamen si βλάπω cum genitiuo construi non meminerim me legisse. possunt tamen esse genitiui absolute positi, ita quidem legitur infra initio Agefilai, & apud Paus. lib. 3. Utrobique enim idem oraculum refertur. Post pro μύχθι est in Agefilao νοδοσι. Et pro φεισόμερον τε & e habet (ut metri ratio requirit) φησόμερον Pausanias: idemque κωσόμενον non κληνόμενον scripsit.

447. b. Mulbridatem Persam] Xyl. vertit, Spithridatem. Et annotat: Μιθριδάτιω Mithridatem. Sed Xenophon (qui hæc omnia lib. 3. narrat) non ita, sed Σπιθρίδατιω vocat, etiam initio libro 4. & sic est etiam in vita Agefilai apud nostrum.

Ibid. d. Nec vero paucos vel contemnendos habuit sibi in hac fabula seruire paratos.] Xyl. vertit, Multis & non vulgaribus ei ad partes paratis. Annotatque, ὡς σαγωναίαι. quo vocabulo intelligi arbitror eos qui alias διουπεγαγωναίαι dicerentur. Liuius lib. 3. Tribuni coram in foro pertona ret, Fabulam compositam Volsci belli, Hernicos ad partes paratos. hoc est subseruire, διουπε (ut in vita Ciceronis noster loquitur) λέγειν. Horatius Partes tractare secundas, ait. Cæterum facta sunt quæ Guarinus dixit, & contra Plut. sententiam, venisse Silenum, & Delphis filium Apollinis professum, & reliqua, nihil enim tale est actum sed quidam administer sua formidine actionem fabulæ impedit. Quod satis aperte Plutarchi verba habent.

248. d. Et Amphiteo] Xenophon hunc non habet, sed cum Androclida Ilmeniam & Galaxidorum, Pausan. præter Androclidam & Ilmeniam, Αμφιτέμιν. Amphitemin, nominat. De sacrificio Agefilai Aulide factio idem, satis diserte.

Ibid. e. Decimam præda] Xyl. vertit, Decimam manubiarum. & annotat, In Decælea Thebanos consecratarum Apollini rerum decimam sibi postulasse, Xenophon ait, lib. 3. Retum Graecarum.

449. d. Illumque cum vate interficiunt] Xyl. vertit, Vna cum Mante. annotatque, μὲν τὸ μάντιος, id est vate. Sed proprium-ne sit an appellatiuum id nomen, ambigo. interpretes appellatiue acceperunt.

450. d. Oram confinem] Xyl. vertit, Oram agri. annotatq; Εξ ἀπὸ extremitas rei est. Homerus, Α γροδ ἐπ' ἰθαππῆς---. reliqua ut Dauus verti, non ut Oedipus. Certe καμάκη palus est etiam apud Homerum, de vinea, Iliad. 6. Εισίκει δὲ καμάκη δῖομαπρὸς ἀργυρήνοισι. Non me fallit, pro telo apud Euripidem vsurpari in Hecuba, Α καί δὲ καμάκη Ὀρνηκίαι θεώμενοι, teste etiam Scholiaste. Sed quid faceres in oraculo? Cæterum Δήλιον, Delium, in Tanagraeorum finibus Bæotia oppidulum est, Steph. & Pausan. qui & ibi victos Athenienses & eorum ducem Hippocratem Ariphronis F. scribit à Bæotiis lib. 9. Descrip. Graecia. Eandem rem lib. 21. Diodorus descripsit, & Thucydides διεξοδικῶς, lib. 4.

IN SYLLAM ANNOTATIO.

nes Guil. Xylandri & Herm. Cruseri interpretum.

Nihil attinet de huius ætate annotare, & æqualibus: nobilis maxime Mithridatico & ciuili Mariano bello fuit.

451. c. Rufinum ad consulatum auiunt aspirasse] Xyl. vertit, Rufinus consulatum gessit. & annotat, Is fuit P. Cornelius Rufinus. Val. lib. 2. cap. 4. duobus consulatibus & dictatura speciosissime gesta, Senatu excidisse tradit. quod idem est apud Gellium lib. 4. cap. 8. & l. 17. cap. 21. Sane de dictatura mihi nihil constare fateor. Priorem consulatum anno v. c. 463. & in bello Samnitico rem præclare gessit. Eutro. lib. 2. Posteriorem, v. c. 476. durante contra Pyrrhum bello. Meminit etiam Cicero l. 2. De oratore, falsè dictum Fabricii de eo refertens. Censores eum Fabricius & Q. Æmilius Lepus Senatu mouerunt, quod decem (noster supra decem) pondo argenteorum vsorum possedisset. autores Valerius, Gellius, præterea Liuius lib. 14. (quod ex Epitoma intelligitur) Florus l. 1. c. 18. Actum anno v. c. 478. Ab hoc Cornelio Rufino sextu fuisse Syllam hunc, Paterculius affirmat. Porro quod ad cognomentum Sylla attinet, meam sententiam supra exposui.

Annotauit hic Amiotus, Syllam propterea à rubore faciei nomen hoc habere, quod Latinis ochra Syl dicatur, atq; illud pigmentum in ignem coniectum rubeat: vnde etiam purpureus color, syllaceus Vitruuio appelletur. Cui cur non subscribam, multa sunt causæ. Primum, Sil per i, non y scribitur, apud Vitruuium l. 7. cap. 7. & 14. (sicut & apud Plinium vltimis duobus capitibus lib. 33) atque etiam Silaceus: ut parum hoc ad etymon vocis videatur pertinere. Deinde ochra & sil idem non sunt: quod patet ex eorum apud dictos autores descriptionibus, eoq; in primis quod ochra destituta, sil in eius locum adhibetur. Tum si sil quoque in ignem missum rubet, & syl sit scribendum: quid causæ sit cur non à nativo potius colore (qui ochræ est flauus, seu pallidus) Sylla, quam ab eo quod isti pigmento in ignem coniecto accidit, dicatur? Quod si sil nativo colore purpureum colorem habere dicamus, non erit id extra omnem controuersiam, quum quod de eius violaceo colore Vitruuius dicit, id caruleo pigmento Plinius quo dixi loco adscribat. Plura qui velit